

Linux Dosya Sistemi Güvenliđi

Kullanıcılar,
Gruplar ve İzinler


```
> init_security_protocol.sh  
> Loading modules...  
> Target: System Hardening
```

Kimlik Yönetiminden Yetki Yükseltme Risklerine Derinlemesine Bakış

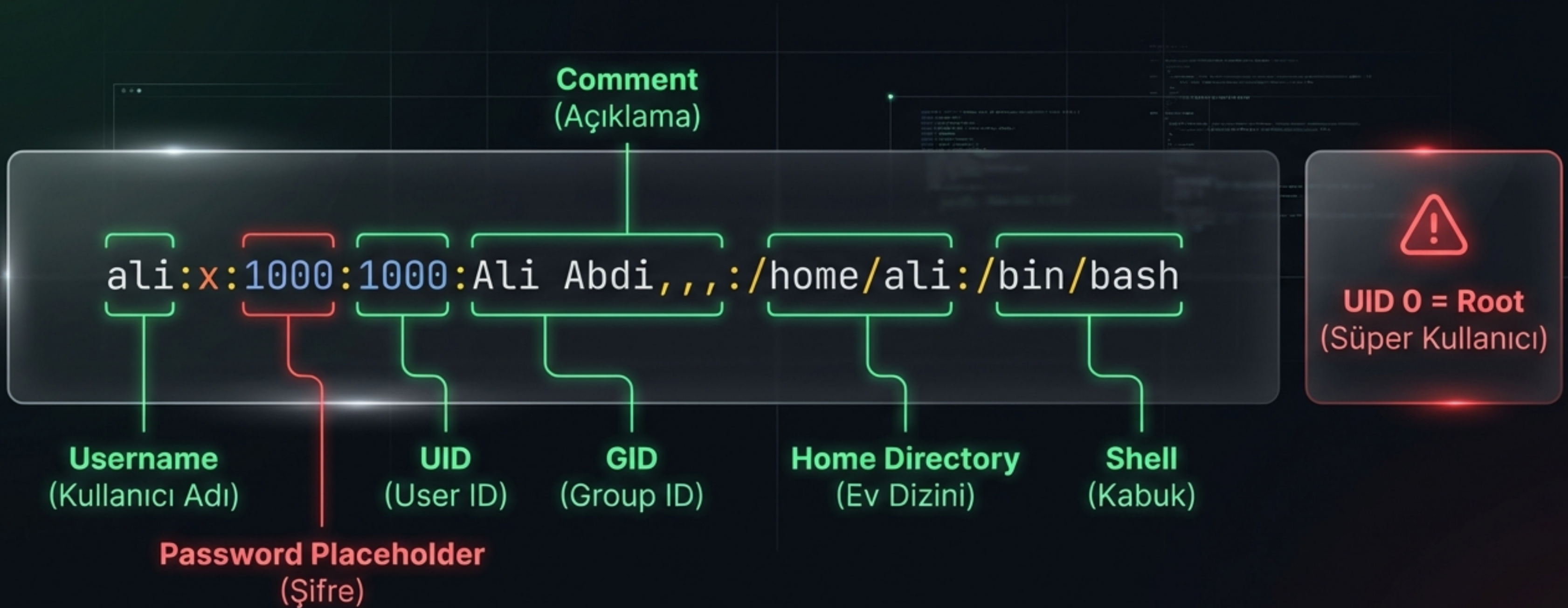
Savunmanın Temeli: **Kimlik ve Yetki**

Kritik Uyarı: İzinler, sistemin ilk savunma hattıdır. Yanlış yapılandırma, siber "Privilege Escalation" (Yetki Yükseltme) riskini doğurur.

Linux Felsefesi: Çok kullanıcılı (Multi-user) mimari izolasyon gerektirir.

Kimlik Yönetimi: Kullanıcılar ve `/etc/passwd`

Organizasyon: Gruplar ve /etc/group

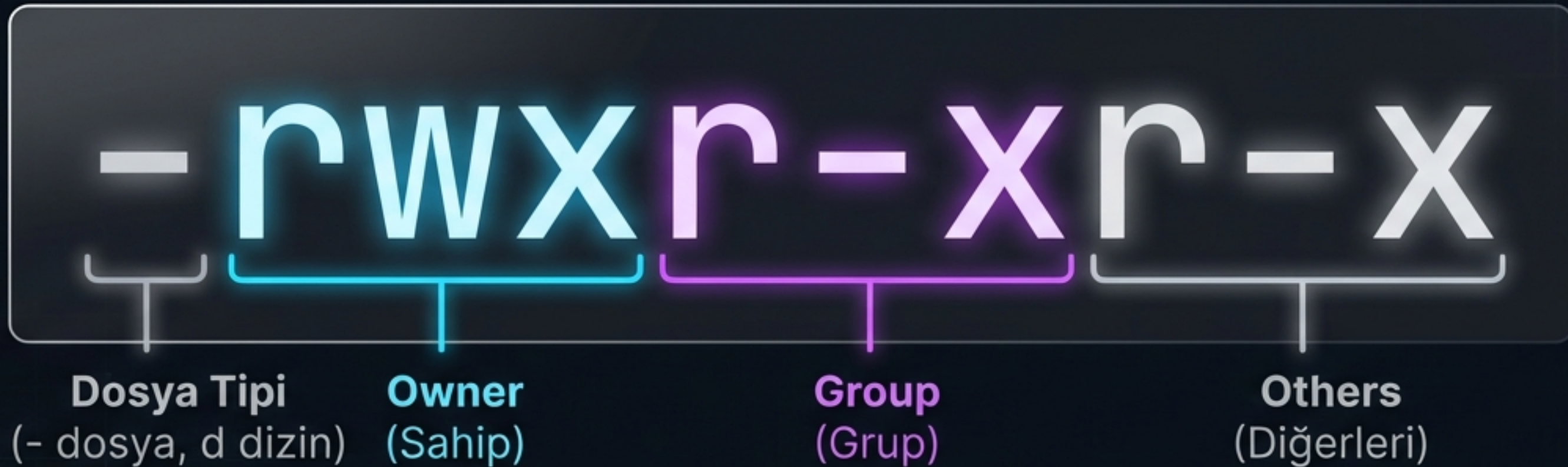


```
$ groups ahmet
ahmet : ahmet sudo developers

$ usermod -aG sudo ahmet
```

Veritabanı: /etc/group

İzinlerin Anatomisi: ls -l Okuryazarlığı

r = **Read** (Oku)

w = **Write** (Yaz)

x = **Execute** (Çalıştır)

Temel İzin Türleri (r-w-x)

İzin Tipi (Değer)	Dosya	Dizin
 r (Read - 4)	İçeriği okuma (cat)	Dosyaları listeleme (ls)
 w (Write - 2)	Değiştirme/Silme	Dosya ekleme/silme
 x (Execute - 1)	Program çalıştırma	İçine girme (cd) JetBrains Mono ⚠ Dizinlerde 'x' olmadan içine girilemez!

Sahipliği Değiştirmek (chown)

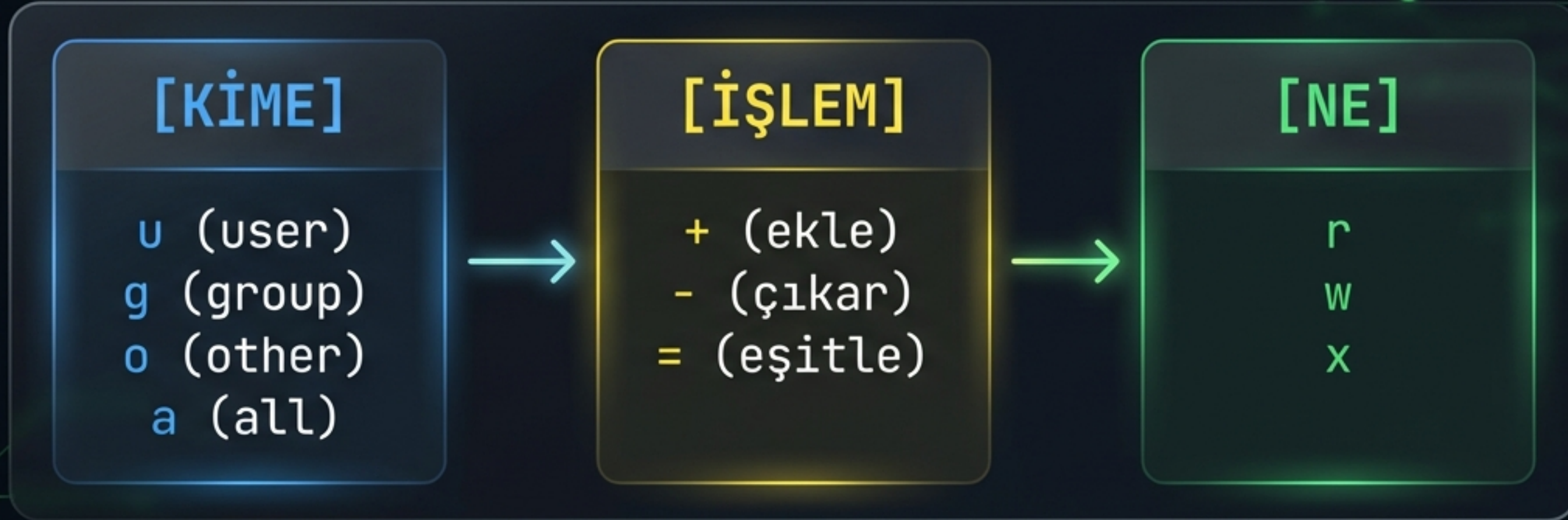
```
# chown ahmet:muhassebe rapor.txt
```

Yeni Sahip (User)

Yeni Grup (Group)

- **-R** : Klasör ve içindekileri (Recursive) değiştirir.

İzinleri Değiştirmek 1: Sembolik Mod


```
$ chmod g+w dosya.txt
```

(Gruba yazma izni ver)

```
$ chmod o-rwx gizli_dosya
```

(Diğerlerinin tüm haklarını al)

İzinleri Değiştirmek 2: Sayısal Mod (Octal)

Mathematics of Security

$$r (4) + w (2) + x (1) = 7$$

777

Danger/Everyone writes

rwX rwX rwX

755

Standard/Owner writes, others read

rwX r-X r-X

644

File/Owner reads/writes, others read

rw- r-- r--

Özel İzinler 1: SUID (Set User ID)

-rwS**r-xr-x**

↑ SUID Bit (Special Permissions Location)

Siber Güvenlik Riski:

SUID bit unutulmuş dosyalar "Privilege Escalation" (Yetki Yükseltme) saldırılarına kapı açar.

Özel İzinler 2: SGID (Set Group ID)

`drwxr-Sr-x`

SGID Bit (Grup Mirası)

Klasördeki her yeni dosya, otomatik olarak klasörün grubunu miras alır.

Özel İzinler 3: Sticky Bit

drwxrwxrwt

↑
Sticky Bit (Kısıtlanmış Silme İzni)

chmod +t /tmp

Komut (Etkinleştirme)

Siber Güvenlik Perspektifi: Saldırı Vektörleri

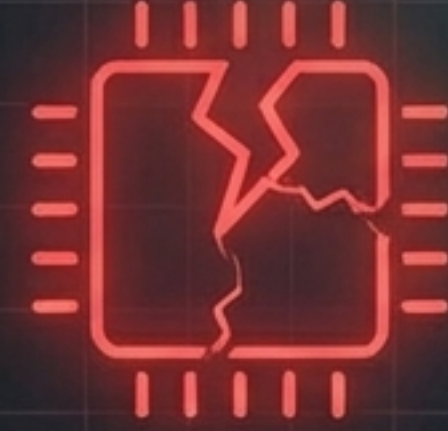
Bilgi İfşası (Information Disclosure)

Hassas yapılandırma dosyalarında 'Others' okuma izni (o+r).

SUID İstismarı

Saldırganlar 'find / -perm -u=s' komutuyla root yetkisi veren dosyaları arar.

Kernel Exploit (Dirty COW)

Race Condition hatası ile salt-okunur dosyaların üzerine yazarak root olma (CVE-2016-5195).

En İyi Uygulamalar (Best Practices)

~~777~~

- Asla 'chmod 777' kullanmayın.
- Gereksiz SUID bitlerini temizleyin.

- 🏠 Ev Dizinleri: chmod 700 (Sadece Sahibi) ✓
- 🌐 Web Dosyaları: chmod 644 (Sahip yazar, dünya okur) ✓
- 🛡️ Web Dizinleri: chmod 755 ✓
- 📄 Config Dosyaları: chmod 600 (Sadece Root) ✓

Prensip: **Least Privilege** (En Az Yetki)

Özet ve Referans Tablosu

Sayısal Değerler	Özel İzinler	Temel Komutlar
7 (rwx) - Full permissions (read, write, execute)	SUID (u+s) - Set User ID on execution	chmod - Change file mode bits
5 (r-x) - Read and execute only	SGID (g+s) - Set Group ID on execution	chown - Change file owner and group
4 (r--) - Read only	Sticky (o+t) - Sticky bit (restricted deletion)	chgrp - Change group ownership
0 (---) - No permissions		ls -l - List directory content in long format

Güvenlik, doğru izinlerle başlar.